

etéssel,
ba és
vadál-
állás
hivat-
nyerni
vényü-
vival-

-én.
atal,

bb
é,
ó.
c,
a-
t-
l-
at

M

-tól

nyha,
és fás-
cs és
osszu

Krsz-
vagy

os,

ben).

ész
er-
en-
ég
né-
eg-
nt
ák
an

zat
al,
be.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
Iová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
Iová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 87. szám.

Szerda, április 16.

Torontálvármegye 1901-ben.

(A közig. bizottság évi jelentése.)

Nagybecskerek, április 16

I.
Most készült el Torontálvármegye közigaz-
gatási bizottságának jelentése, melyet a követ-
kezőkben ismertetünk:

I. Miniszterelnöki ügycsoport.

A közigazgatás általános menete kielé-
gítő volt.

A törvények végrehajtása nehézségekbe nem
ütközött.

A mi a törvények és fenálló kormány-
rendeletek módosításának szükségét illeti, van
szerencsénk javaslatunkat következőkben meg-
tenni:

A törvényhatóság területén átvonuló állami
közutak teljesen kielégítő állapotban vannak. Az
állami közutak fentartása és befásítása körül a
lefolyt évben is ugyanaz az előnyös eljárás
követtetett, melyet mult évi jelentésünkben már
részletesen körülírtunk.

A törvényhatósági közutak tekintetében is
utalunk kell a mult évi jelentésünkben már
részletesen elmondottakra. Ez irányban csak
annyiban történt változás a lefolyt évben, hogy
a törvényhatósági utadó véglegesen 10%-ban
állapított meg, amely körülményből a törvény-
hatósági közutak fokozatos kiépítésének munká-
lataiban némi lendület várható.

Rendkívüli módon előmozdítaná azonban a
th. uti ügyet, ha kereskedelemügyi m. kir. mi-
niszter ur ő nagyméltóságához 90. kgy. 629/902.
szám alatt intézett felterjesztésünk kellő ered-
ményre vezetne s ez által egyes törvényhatósági
közutak az állami beruházási hitel terhére ki-
építtetnének.

Az adott viszonyok között a th. utiügy
érdekében más mélyreható javaslat nem tehető
s tekintettel, hogy a th. utialap az általa elvál-
talt vasuti hozzájárulások révén még évtizedeken
át évente mintegy 555.000 korona összegű
annuitások fizetésére van kötelezve, a közel
jövőben a helyzet gyökeres javulása csak a
fentérintett kérelmünk teljesítésétől várható.

IV. A. L. 2. A természetben lerovandó köz-
munkák tekintetében a mult évi jelentésünkben
részletesen elmondottakon felül még az alábbi-
akat kívánjuk megemlíteni.

Sok községünk van, mely a törvényhatósági
utak mindegyikétől többé-kevésbé távol esik.

Az ily községekben lakó, utadójukat termé-
szetben leróni kötelesek munkaerejének felhasz-
nálása nehézségekbe ütközik.

Már pedig e kötelezettség az utiköltségelő-
irányzatokban előnyös tételként szerepel s így
értékesítése el nem hanyagolható. Az eljárás ered-
ménye tehát gyakran oda vezet, hogy az illető
egyének hosszú utat kénytelenek megtenni, míg
a munkalovás helyére érkeznek s így az általuk
teljesíthető munkálatok sem kötelezettségük-
gel, sem idővesztésükkkel nem áll arányban.

E bajon nézetünk szerint csakis úgy lehetne
segíteni, ha ily esetekben az illető község köte-
lezetné a természetben lerovásra kötelezettek
tartozását a szokásos 3 napi lerovásért járó 3 kor.
összegért a törvényhatósági utialappal szemben
megváltani, mely esetben a község az ily módon
megváltott munkaerőt saját határában közmunká-
latokra felhasználhatná, vagy pedig tőlük az értük
fizetett váltásáért most már a saját kárpótlására
akár fillérenként is behajthatná.

Ez eljárás teljesen célszerű és igazságos
lenne és tekintettel arra, hogy a th. utialap sem
a minimalisták munkaerejét, sem pedig a behaj-
thatlan utadók természetben lerovandó ellenértékét
főleg jelenlegi és még igen sokáig fennmaradó
szomorú helyzetben nem nélkülözheti, ez volna
szerintünk e kérdés egyedüli helyes megoldása.

Ez által az utialap károsítása nélkül meg-
szűnne a természetbeni leszolgáltatásra kötelezettek-
nek zugolódása a lakóhelyüktől távol való mun-
kába állításuk miatt és munkaerejük is jobban
volna a törvényhatósági utialap javára értékesít-
hető. Az illető községek pedig saját határukban
községi közmunkájukkal együtt igen jól értékesít-
hetnék az ily módon általuk megváltott munka-
erőt. Esetleg egyesektől mint az általuk szemé-
lyesen ismert községi lakosoktól a 3 korona
váltásáért apróbb részletekben egyszerű uton és
módon be is hajthatnák, mert nincsen törvény-
hatóságunk területén oly munkaképes egyén, aki
esetleg kisebb részletekben egy év alatt 3 koron-
át ne tudna lefizetni, ha magát megváltani
akarja.

Ellenesetben pedig a megfelelő munkát le-
róhatja. Munkaképtelen egyének kötelezettsége
pedig amugyis leiratik. Ily módon minden zugo-
lódásnak elejét lehet venni anélkül, hogy a trvh.
utialap károsodnék vagy bárki is kötelezettségei
alól kibújhatnék.

Miután mindezeideig az 1897. évi XXXIV. t.-c.
26. §-ban jelzett intézkedés céljából szükséges
igazság- és belügyminiszteri rendeletek nem
jelentek meg: a közigazgatási bizottság e nyilván-
tartó lajstrom minél előbb leendő életbeléptetését
célszerűnek véli.

A nagybecskereki hidak.

— április 16.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ugy
látszik nincs azon a nézetben, amelyet legutóbb
mindenfelé hangoztatnak, hogy t. i. jók nekünk
a régi fahidak is. Legujabb rendeletében ugyanis
a következőket mondja a miniszter:

Torontálvármegye közönségének.

A vármegye alispánja f. évi február 5-én
felterjesztette hozzám Nagybecskerek r. t. város
képviselőtestületének 1901. évi szeptember hó
24-én tartott közgyűlésében hozott azon határo-
zatot, melyben kimondja, hogy a Bégán építendő
vashidak felépítéséhez szükséges kölcsönösszegek
felvételétől ez idő szerint eltekint és azt kéri,
hogy az említett vasidak felépítésére folytatóla-
gos halasztást engedélyezzek, valamint, hogy az
1902. évi október hó 10-én kiadott engedély-
okiraton alapuló vámszedési jogot további 10 évre
meghosszabbítsam.

Ezen felterjesztésre a nevezett város közön-
ségével leendő közlés végett a következőkről
értesitem a közönséget:

A Béga folyón át építendő közuti vashidak
felépítésének bizonytalan időre való további el-
halasztását, dacára annak, hogy a vármegye
alispánjának február 5-én kelt jelentése szerint a
Bégán átvezető fahidak jelenleg kielégítő állapot-
ban vannak s a forgalom azokon veszély nélkül
lebonjolható, nem tartom a közforgalom és köz-
lekedésérdekei szempontjából igazolhatónak. Tekin-
tetbe véve ugyanis azt a körülményt, hogy a
szóban levő hidak az azokon eszközölt javítások
mellett is előreláthatólag aránylag csak rövid
ideig lesznek alkalmasak a közlekedés lebonyoli-
tására, a folytonos javítások pedig csak ideig-
lenesen segítenek e bajon és a város ezen eljárás
mellett csak ismétlődő és indokolatlan kiadásokkal
terhelné magát, tekintettel továbbá arra is,
hogy a Béga-csatornán a hajóforgalom meg-
könnyítésének érdeke a hidak megfelelő módon
való újból építését, átalakítását szintén kívána-

tossá teszi, figyelembe véve tovább a pénzpiacon
ezidő szerint beállt javulást is, felhívom a
közönséget, hogy utasítsa nevezett várost, mi-
szerint a hidak újra építésének kérdését lehető
legsürgősebben tegye megfontolás tárgyává és a
költségfedezetre szükséges pénzüsszeg megszerze-
hetése érdekében a lépéseket mielőbb tegye meg.

A két hid együttes ujjáépítésének kérdését
pedig tekintettel ez ügyben tett eddigi intézke-
désekre, mielőbb tisztázza és a hid kiépítésére
szükséges ingatlanok kisajátítása tárgyában mult
évi május 17-én kelt rendeletnek is feleljen
meg, annyival is inkább, mivel a város polgár-
mesterének jelentésében az ujjáépítés elhalasztása
mellett felhozott az a körülmény, hogy a függő
kérdések még mindig nincsenek tisztázva, indokul
el nem fogadható, mert a városnak eddig elég
hosszu idő állott rendelkezésére ezen kérdések
rendezésére. Hívja fel tehát a közönség nevezett
várost arra is, hogy ezen függő kérdéseket lehető
legrövidebb idő alatt okvetlenül rendezze, nehogy
ezen kérdések rendezetlen volta a hidak újból
építésének megvalósíthatását megakadályozzák.

Ami a vámszedési jognak a lejárt napjától
számítandó további 10 évre leendő engedélyezése
iránt előterjesztett kérelmet illeti, értesitem a
közönséget, hogy ezen kérelem érdemében, mi-
után a felterjesztett kérvény nincs megfelelően
felszerelve, és mert a vámszedés meghosszabbí-
tásának kérdése a hidak újból építésének újabb
megfontolás tárgyává teendő kérdésével is kap-
csolatban van, ezidő szerint nem intézkedhettem.

Rendkívüli közgyűlés.

(Második nap.)

— április 16.

Csekély részvét mellett folytatták ma az
alispáni kisteremben a tegnapi megkezdett rend-
kívüli közgyűlést.

Jelen voltak: Dr. Dellimanics Lajos alis-
pán elnöklete alatt: dr. Vinczehidy Ernő m. fő-
jegyző, Poroszkay Béla m. főügyész, Hadfy Döme,
dr. Klein Mór, Benkovich Mihály, dr. Brájjer
Lajos, dr. Pollák Viktor, dr. Hollaender László,
Mayer Rezső, Kiss Kálmán, dr. Várady Imre,
dr. Schlesinger Mór, Jovanovits György, Grand-
jean Ede, Omajev Milan, dr. Kiss János, dr.
Billitz Béla, Szalay József, dr. Demkó Endre, dr.
Mangold Samu, Rigó István, Filkovic Boldizsár,
Zsiross Mihály, Hertelendy Ferenc, Bielek Antal,
Szilágyi Bertalan, Semsey Gyula.

A tárgysorozat előtt dr. Pollák Gyöző
indítványozza, hogy gr. Bethlen Miklós ujonnan
kinevezett főispánt a törvényhatóság üdvözzölje,
egyben pedig javasolja, hogy a beiktató ünnep-
lyességek rendezésére egy bizottság küldessék ki.

H a d f y D ö m e elfogadja az indítványt, mely
hagyományos szokásnak felel meg. Annyival
inkább, mert az alispán már üdvözölte a főispánt
a tisztikar nevében, az együttlevő közgyűlés tehát
annyival inkább ismerheti ezt kötelességének.

Dr. Brájjer Lajos azzal pótolja az indit-
ványt, hogy a bizottság összeállításával az alispán
bizassék meg.

A közgyűlés ily értelemben határoz.

A megyei pénzek elhelyezését illetőleg a
közgyűlés kimondja, hogy azok a Torontálmegyei
takaré- és hitelbanknál, a Nagybecskereki Taká-
rékpénztárnál, a Nagybecskereki takaré- és

KOVÁCS GEDDEON

ÚJDONSÁGOK NŐI ÉS LEÁNY ÖLTÖZÉKEKBE,
VALAMINT FÉRFI ÉS FIÚ-KUHÁKBAN

ŐRIÁSI VÁLASZTÉK: : : : OLCSÓ,
DE SZABOTT ÁRAK.

előlegeletnél és a Népbanknál a részvénytöke és tartalékai arányában lesznek elhelyezendők.

Harnoncourt gróf ismeretes kérvényét illetőleg, melyben a grófi kastély előtti utcárisz átengedését és az azon átvonuló utnak elhelyezését kéri, a miniszter rendelete folytán a közgyűlés ma kimondta, hogy Écska községek felebbezésében felhozottak a valóságnak megfelelnek s hogy ennél fogva a törvényhatóság a gróf kérelmét a maga részéről sem tartja teljesíthetőnek.

A torontálmezei színházi bizottság elnökévé dr. Dellimanic indítványára egyhangulag Bethlen Miklós gróftól választották meg.

A nagybecskereki szabad lyceum céljaira a közgyűlés 200 koronát szavazott meg.

A közgyűlést holnap délelőtt 10 órakor folytatják.

Az iparkiallitás.

Nagybecskerek, április 16.

Míg a társadalomnak a megrendelések körül agító csoportjai sűrű egymásutánban tartják értekezleteiket, azalatt az iparosok sem maradnak hátra. Tegnapi a csoportbiztosok ülésének.

Az iparosok által választott bizalmi férfiak csoportja ez, azoké a férfiaké, kiknek fontos szerep jut a kiállítási munkálatok végrehajtása körül. Támogatni fogja ez az intézmény a rendezőséget azon megrendelések kiosztása körül, melyeket a közönség nem iparosnál, hanem a rendezőségnek tesz; közreműködik a kiállítás egyes csoportjainak berendezésénél, továbbá a kiállításon a rend fenntartásáról és szigorú ellenőrzéséről gondoskodik.

Az intézmény szabályzatait itt közöljük:

A csoportbiztosok feladata.

Az egyes csoportbiztosok:

1. nyilvántartja a csoportjába tartozó iparosokat, a még nem jelentkezett iparosokat kiállításra buzdítja, örködik a fölött, hogy csoportja minél teljesebben legyen képviselve;
2. nyilvántartja a csoportjába tartozó azon iparosokat, kik vagyoni helyzetüknél és képességüknél fogva elsősorban tarthatnak igényt a megrendelésekre;
3. a megrendelések kiosztásánál a rendezőbizottságnak javaslatot tesz;
4. a csoportjába tartozó bejelentésekben foglalt tárgyak származására nézve a rendezőbizottságnak jelentést tesz;
5. a csoportjába tartozó kiállítási tárgyak elrendezésében a rendezőbizottságot támogatja;
6. azért csoportja elrendezéséhez tervezetet készít s azt a rendezőbizottságnak bemutatja;
7. a zsűrit felmerült esetben ellátja felvilágosításokkal s azt működésében támogatja;
8. a csoportjához tartozó tárgyakat átveszi, a kiállítás tartama alatt számon tartja, a kiállítás zártával a tárgyak átadását ellenőrzi s arról a tárgy tulajdonosától igazolványt vesz; az örködés ellenőrzésére a saját csoportjából naposokról gondoskodik;
9. a rendezőbizottság útján tett megrendelések készítését figyelemmel kíséri, esetleg szorgalmazza;
10. buzdítja a csoportjába tartozó iparosokat, hogy tanoncainknak a kiállításon való részvétel lehetővé tegyék s ebben őket támogassák;
11. a csoportbiztos és a kiállító vagy a rendező között felmerülhető nézeteltérések esetén a csoportbiztos a rendezőbizottsághoz felebbezhet s a tárgyalásnál joga van a kérdéses ügyet előadni; ezen ügyekben a rendezőbizottság dönt.

A megrendelések megkönnyítésére folytatólagosan adjuk az iparosok névsorát:

Kovácsok: Vogel Márton, Waltrich Antal, Tóth János, Turcsin Szima, Jevremov István, Glaser Péter, Hubert Lipót, Gyémánt Vince, Graszl József, Giljum Mátvás, Francz István, Fischer Ferenc, Flattinger Ferenc, Ermler Antal, Szegfü János, Schaller Ignác, Szemayer Károly, Schmitzer János, Szabó András, Szamán István, Szmilyanits Milán, Szabó János, Stojanesev Vász, Riff Péter, Nagy Lajos, Meszmann István, Mutz Jóca, Moráncz Ferenc, Moits Cvetko, Lella Száva, Kovács Ferenc, Karabás Dávid, Kunszabó Bálint és Kortye József.

Lakatosok: Graszl János, Fichtl József, Föllk Károly, Engl Ádám, Derler József, Rácz Ede, Schubert Károly, Unterreiner János, Koczó Sándor, Gittler Lipót.

Géplakatosok: Winger Ferenc, Tarcsul Joca, Kóváry Béla, Herold Ferenc, Hie Mátvás.

Késesek: Bonyhády Kálmán és Bonyhády István.

Bádógosok: Valik István, Tikárt Keresztély, Tolveth János, ifj. Schmidt Ferenc, id. Schmidt Ferenc, Schilles Péter, Moran János, Iberrer András, Horty János, Éliás János és Glüksmann Jakab.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken délig délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 7/8-tól 1/8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7/2 óráig nyitva marad.

Fogműterem. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Koronaszálló mellett.

Április 17. A kiskömlői tejszövetkezet közgyűlése.

19. Gyógyszerészek járásgyűlése d. e. 10 órakor a Rózsaszálló termében.

20. Iparkiállítási rend. bizotts. ülése d. e. 11 órakor az ipartestület helyiségében.

26. A nagybecskereki Lloyd-társulat közgyűlése.

Május 12. Tavasz közgyűlés.

Az új főispán üdvözlése. A mai folytatólagos közgyűlésen a tárgysorozat előtt dr. Pollák Viktor indítványt tett, hogy a törvényhatóság üdvözölje Bethlen Miklós gróftól, ujjonnan kinevezett főispánunkat s hogy a beiktatási ünnepélyek rendezésére a törvényhatósági bizottság kebeléből egy bizottság küldessék ki. A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta, a bizottság összeállításával pedig az alispánt bízta meg.

Tavaszi közgyűlés. Torontálvármegye tavaszi közgyűlést a mai közgyűlésen május 12-ére tűzték ki. Az ezt megelőző tisztizékét 11-én tartják meg.

Az orsz. képviselőválasztók névjegyzéke.

A városi központi választmány tegnap délután dr. Grandjean József polgármester elnöke alatt ülést tartott, a melyen az 1903. évre választói joggal bírók névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottság beérkezett. Az ülésen jelen voltak: dr. Anna Ernő, dr. Klein Mór, Szávi Sándor, Vég Károly és Mattanovics György. A központi választmány kimondta, hogy a választók névjegyzékét május hó 5-ikétől 25-ig közszemlére teszi a városház nagytermében, ahol mindenki megtekintheti és délután 2-től 6 óráig le is másolhatja. A felszólalásokat május 5-től 15-ikéig, az erre vonatkozó észrevételeket pedig május 16-tól 26-áig kell a központi választmányhoz címezve a polgármesteri hivatalnál beadni.

Az eleméri országot ügye. Nagybecskerek — eleméri országot rég elhuzódó ügyét még most sem tudják elintézni. Nagybecskerek városa sehogy sem tud kibékülni a réa eső hozzájárulási arány (80%) nagyságával. Hétfőn, f. hó 14-én ismét künnjárt egy bizottság. A város részéről ott volt Jacoby Gábor v. mérnök, a közg. bizottság pedig Fuchs István kir. mérnököt az államépítészeti hivatal tagját küldte ki, kika fenti utat műszaki szempontból felülvizsgálták és egyúttal felmérték. E felmérés alapján az államépítészeti hivatal meg fogja csinálni a leszámolást. Az utból a nagybecskereki határba eső utrés 80%-a illeti Nagybecskerek városát és ily arányban kell az ut felépítési alapjához hozzájárulnia. A künnjárt bizottság különben azt is konstátálta, hogy az ut elég jó és hogy az idén kevés javítás fog kelleni.

Viharos tavasz. Az idei tavasz ugyszólván egész Európában kevés szép nappal mosolyog ránk. A kontinens minden részében óriási szélviharok dühöngenek, különösen Nyugat-Európában. A berlini és bécsi viharok pusztításairól már hirt adunk s ezek a viharok most átcaptak hazánkba is s nálunk is érezzük, habár nem oly pusztító mértékben, hatását. Városunkban is ma olyan orkán süvöltött egész nap, a melyet még a mi szeles tavaszunkban is ritkán tapasztalunk. És a mint a meteorológiai intézetek jelzik, ebben a hónapban még több ilyen zivataros napra van kilátás. Ugy látszik az enyhe tél a szegény tavaszon boszulja meg magát.

Szabadságemlék Törökbecsén. Törökbecse derék lakossága elhatározta, hogy a szabadságharc emlékére szobrot állít föl a községben. Solymos Gusztáv elnöke alatt meg is alakult a szoborbizottság s egyúttal kérvényt intézett a belügyminiszterhez, hogy a szobor létesítését, mely nagyban emelné ezen a nemzetiségi vidéken a magyar faji öntudatot és hazaszeretetet, anyagilag támogassa. A belügyminiszter a kérvényt most leküldte Torontálvármegyéhez, azzal a megjegyzéssel, hogy bár teljes elismeréssel van a hazafias cél irányában, de anyagilag nem támogathatja, mert nincs rá fedezet.

A Béga hajózási. A Béga hajózási társaság ügyében tartott temesvári nagygyűlésen elfogadott s a kormányhoz intézett emlékiratot a mozgalom vezetői most tudomásvétel végett megküldték Torontálvármegye törvényhatóságának.

Tüzek a vármegyében. Az utóbbi időben vármegyénkben nagyon sok tüzeset fordul elő, a melyek nagy részét a gondatlanság idézi elő, ami ebben a szeles időszakban igen végzetessé válhat. Így ma is három tüzről kapunk hírt. Az egyik Klárin volt, ahol Bencsin Sándor háza fedele égett le. A kár 500 korona s a ház biztosítva nem volt. A tűz itt kéménykiégésből keletkezett. A másik két helyen azonban már a gondatlanság idézte elő a tüzet. Így Szerb-Csenén Zang István odaváló gazda feleségének Schulcz Erzsébetnek vigyázatlanságából kigyuladt a ház. A szél átsodorta a szikrákat szomszédjára, Mlakán Vitályos házára és mind a két ház teljesen leégett. Csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett meggátolni, hogy a tűz tovább ne terjedjen. A házak biztosítva voltak, de a kár így is több mint 1500 korona. Ugyanakkor Csenén másik tűz is volt, mely Gyulvezan Vitályos házát pusztította el. A tűz oka itt is az asszony gondatlansága. Gyulvezan felesége ugyanis eloltatlanul hagyta a tüzet nyílt tüzhelyen s ebből támadt a tűz. Mindkét esetet feljelentették a billedi kir. járásbírósnak.

A zentai hid helyreállítása. Az összedől zentai hidat most katonai segítséggel helyreállítják. Latinovics Pál főispán vezetése alatt Zenta város háromtagú küldöttsége járt a hadügyminisztériumban, hogy a hid ideiglenes helyreállítására katonai segítséget kérjen. A küldetés eredményteljesen járt, mert a hadügyminiszter rendelkezése Szászkievics Sándor tábornok, utászati főfelügyelő táviratilag utasította a szegedi 14-ik utászszázalaj parancsnokát, Leitenberger őrnagyot, hogy a zentai hid összedől részleteinek újraépítését haladéktalanul kezdje meg. Az utászok legközelebb Zentára érkeznek, hogy az összedől hidat minél előbb helyreállítsák s így míg a vashid fölépül, a nagyforgalmu közlekedés nem akad fenn.

A temesvári villamos vasut póre. A temesvári villamos közuti vasut ellen Burian Pal temesvári kir. ítélőtáblai bíró kártérítési pert indított, mert a vasut egyik kocsija összekötözött a kocsijával, minek folytán egyik karján béna lett és kénytelen volt idő előtt nyugdíjba menni. A temesvári törvényesek és ítélőtábla a közuti vasutat tudvalevőleg elítélték nyolc éven át fizetendő évi 1840 korona, mint a táblabíró fizetése és nyugdíja közti különbözet, továbbá 2098 korona gyógyköltség megfizetésére. A kir. Curia az első fokú bíróságok ítéletét most helyben hagyta.

Szegedi újságíró tanulmányútja. Ismeretes, hogy a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének utászai ösztöndíjat Sz. Szigethy Vilmos, a „Torontál” volt segédszerkesztője, a jeles tehetségű szegedi újságíró és poeta nyerte el. Szigethy Vilmos olaszországi utiprogrammot választott s a Szövetség programját változtatás nélkül el is fogadta. Szigethy e hó 15-én már el is indult tanulmányútjára.

Petőfi-ünnepély Szabadfalun. E hó végén lesz ötvenhárom éve, hogy Bem tábornok a Temesvár melletti szabadfalui (freidorf) táborban őrnagygyá léptette elő az ő „kedves fiát”, Petőfi Sándort. Három év előtt, az ötvenedik évforduló alkalmával Szabadfalu község és a temesmegyei 1848/49-es honvéd-egylet tudvalevőleg emléktáblával jelölték meg a szabadfalui honvéd-tábor helyét. Az idén liget létesítenek az emléktábla környékén és az évforduló napján a nagy idők még élő tanui, az 1848-as honvédek egy-egy emlékfát ültetnek el a nevezetes helyen. Az ünnepélyhez a honvéd-egylet meghívta a Petőfi-társaságot.

A verseczi kiállítás. Verseczen tudvalevőleg ez év augusztus és szeptember hónapjaiban ipar- és mezőgazdasági kiállítást rendeznek. A kiállítás tartama alatt egy szőlőkultúrát, valamint borértékesítést felölelő borászati kongresszus fog megtartani. A „Délmagyarországi Tanító Egyesület”-nek folyó évi augusztus hóban Verseczen tartandó gyűlése a verseczi tantestületek közreműködése mellett tanszerkiállításal lesz kapcsolatos. Végül a hazai ipar fejlesztése érdekében terbe vették egy a temesvári kereskedelmi és iparkamara területére kiterjedő ipartestületi kongresszus megtartását. Részletes prospektust és bejelentési ívet mindenki kaphat a kiállítás végrehajtó bizottságától. — A bejelentés határidejét folyó évi április hó végéig meghosszabbították.

A Béga vizállása.

A temesvári folyammérnökség jelentése szerint április 16-án a Béga vizállása a következő volt:

Temesvár 0+35 cm. áradó.

Nagybecskerek 0+79 cm. áradó.

Titel 0+428 cm. áll.

Az új menetrend.

— április 14.

Említettük, hogy Nagybecskerek városának kérelmére a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a menetrendünkben többféle módosítást engedélyezett. Ezek a következők:

1. A zombolya—nagybecskereki vonalon, mivel a 7002. sz. vonat menetrendje a zombolyai, módosi és szécsányi csatlakozások miatt korábbra nem fektethető, avégből, hogy a Módos felől a nagybecskereki heti vásárra gravitáló közönség a heti vásárok napjain, vagyis minden kedden, pénteken és vasárnapon korábban, azaz még a 7002. sz. vonat érkezése előtt Nagybecskerekre juthasson, Módosról reggel 4 óra 33 perckor induló és Nagybecskerekre reggel 6 óra 38 perckor érkező 7014. sz. új vegyesvonat helyeztetik forgalomba.

Ellenvonat gyanánt Nagybecskerekéről ugyan csak a mondott napokon, azaz kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 perckor Módosig a 7015. számú új vegyes vonat fog indítani.

Ez alkalommal a zombolya — módosi vonalrész érdekeltsége részéről is panasz tétetett az iránt, hogy Temesvárról Zombolyán át reggeli közvetlen vonatösszeköttetés nincs. E hiányzó vonatösszeköttetést olyképp vélem helyreállíthatónak, hogy a 7001. számú vonat közlekedése csak Módosig tartassék fenn, Módosról pedig reggel 4 óra 30 perckor a 7003. sz. a. új személyvonat indíttassék Zombolyára, hol ez utóbbi a 726. sz. vonathoz csatlakozást talál Temesvár felé.

2. A nagybecskerek—pancsovai vonalon, a Pancsova felől Nagybecskerekre érkező 7101. sz. személyvonat menetrendje akként módosítatik, hogy az Nagybecskerekre nézve a jelenleginél 25 perccel korábban, vagyis 7 óra 30 perckor beérkezik.

3. A zombolya—nagybecskereki keskeny-vágányú vonalon Zombolya felől közlekedő 7612. számú vonat Zombolyán a 710. sz. vonathoz csatlakozik, minek folytán az Nagybecskerekre korábban be nem hozható. És különben, miután az azzal utazók már 8 óra 11 perckor a piacon lehetnek és mert ez a menetrend a helyi igényeknek különben is megfelel, továbbá, mert a béga-szentgyörgyi érdekeltség is a jelenlegi menetrendnek változatlan fenntartását kérte, mindezeknél fogva az e vonalon közlekedő vonatok menetrendjét változatlanul kívánom fenntartani.

A Nagybecskerek—Szeged és illetve nagykikindai vonalon a nvári menetrenddel egyidejűleg fogják életbe léptetni a szükséges módosításokat. Értesülésünk szerint a délután most 4 óra 35 perckor Nagybecskerekre érkező vonat május elsejétől fogva már fél 4-kor, tehát egy órával előbb lesz itt.

Színház és irodalom.

* **Fedora**, Sardou hatásos darabjában buszott tegnap Földessi társulata. A színház szépen megtelt, különösen azért, mert tegnap a társulat széptehetségű tragikája, Nicky Ilona vette ki jutalomjátékát. A derék művész nő átgondolt szép alakítása méltán megérdemelt tapsokban részesült, tisztelői azonfelül két szép virágadományt is tüntettek ki. A többi szereplők közül Pápai, Fodor és Gerőfi Ilona érdemelnek említést. A közönség minden egyes felvonás után tüntető tapsokkal szölitotta a lámpák elé a jutalmazandót.

Ezzel a hamadfél hónapos évad befejezést nyert. Ha nem is állíthatjuk azt, hogy a társulata nívója minden tekintetben kifogástalan, ugy kétséggel elismerjük, hogy az igazgató oly változatos műsorral kedveskedett a nagybecskerekieknek, mely minden elfogultatlan színházlátogatót elismerését vívta ki. Szívvel kívánjuk, hogy Földessi hazafias törekvést más városokban nagyobb anyagi jutalom kövesse, mint amilyenben Nagybecskereken volt része.

* **XIV. Lajos udvara** volt Európában a leg-érdekesebb fejedelmi udvar. Mint a hogy a régi római caesarok Istennek tartották magukat, Lajos is majdnem úgy viselkedett. A legfőbb udvari méltóságok csak arra valók voltak, hogy hódolatukat mutassák neki. Az ország főméltóságai öltöztették, az ország zászlósa volt, a ki oda-nyujthatta neki csipke-nyakkendőjét, külön méltóság kínálta kardját, tartotta fővegét, pálcáját. Közben intézték az ország dolgát, békét és háborút, cím- és jószág-adományokat, ebédre meghívásokat vegyest. Aztán a király dolgozott, ak-lak alá írta nevét, aztán sétált, ebédelt, mind-ezt nagy társaságban, óriási ceremóniával. Bol-dog volt, a kit megszölitésével kitüntetett. Az-

tán várta a gobelines terem, a kandalló tüze, vagy a falegyenesre nyírott fasorok, melynek sö-tézőld-fülkőiben márványszobrok szégyenkeztek. Aztán lefeküdt, ép annyi ceremóniával, mint gyaho felkelt. És neki mindez jól esett. És ez az ember elmondhatta magáról, hogy ő az állam, sőt ő a kor, mert ezt a XIV. Lajos korának ne-vezik. Erről a korról szól a Nagy Képes Világ-történet most megjelent 157. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbör-kötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

* **Uj Idők.** Szépirodalmi lapjaink között első helyen áll Herczeg Ferenc lapja az Uj Idők. Nyolcadik évében van már ez a lap s arra a nagy rokonszenvre és elismerésre, melyet ennyi idő alatt kivívott magának, alaposan rászolgált ugy magas irodalmi nivójával, mint művészi becsé-vel. Az Uj Idők maga körül csoportosítja a leg-kiünőbb magyar írókat, a művészvilág legtehet-ségesebb tagjait és így bőven rendelkezik mind-azzal, ami szükséges, hogy az olvasó közönség-nek egy tartalomban gazdag, művészi becsü, az-izlést nemesítő és érdekesen szórakoztató családi lapot nyújtson. Minden számban két regény, két-három elbeszélés, társadalmi, művészi, ismeret-terjesztő cikkek s szebbnél-szebb illusztrációk vannak. Az Uj Idők azonkívül minden új előfize-tőjének két színnyomatu nagy műlappal, melyek Neogrady aquarelljei után készültek, kedveskedik. Előfizetési áranegyedévre csak 4 korona. Kiadóhiva-tal Andrassy-ut 10. szám alatt van.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április 16-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 16.

A képviselőház mai ülésén Apponyi Albert gróf elnök bejelenti dr. Rosen-berg Gyula megválasztását Abrudbá-nyán. Kiadták az igazoló bizottságnak.

Azután folytatták a vallás- és közok-tatási tárca költségvetésének tárgyalását.

Melczér Vilmos szász képviselő visszautasítja Werner vádjait a szász közép-iskolákról.

Major Ferenc a költségvetés ellen beszél.

Bartal Aurél a költségvetést támo-gatja tartalmas beszédben.

Werner Gyula személyes kérdésben reflektál Melczér felszólalására. Szól a szászok magyarellenes tüntetéseiről. Ki-jelenti, hogy harcolni fog a szászok nem-zetellenes törekvései ellen. (Általános he-lyeslés.)

Wlassics Gyula kultuszminiszter szólalt fel ezután s általános tetszés közt jelenti ki, hogy helyesli Werner állás-pontját. Hangsúlyozza, hogy revideálni fogja a szász középiskolák tankönyveit. (Fő-lkiáltások a szélső balról: Eddig is meg kellett volna tenni.)

Wlassics Gyula: Eddig ez törvény ellenes volt, most azonban ismételtlen ki-jelentheti, hogy a revideálás megtörténik. Különbén azt hiszi, hogy egyszerű felszó-lítás is elég lesz.

Kollár Márton visszautasítja Bartal-nak a tótok ellen felhozott vádjait.

Bartal megjegyzései után dr. Kovács Pál beszél a költségvetés ellen.

Itt megszakítják az ülést, hogy kisor-solják az összeférhetlenségi zsüri tagjait, akik dr. Lendl Adolf összeférhetlenségi ügyében ítélni fognak.

Széchenyi gróf a királynál.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák, hogy a király Széchenyi Gyula gróf személye körüli ügyben külön kihallgatáson fogadta.

Horánszky betegsége.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Horánszky Nándor kereskedelmi miniszter állapota a mai nap folyamán javult. Müller tanár kijelentette, hogy a miniszter már veszélyen kívül van.

A kézdívasárhelyi választás.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Kézdí-Vásárhelyről jelentik, az ottani képviselőválasztás ma reggel 5 órakor vette kezdetét. A választási küzdelemben Báró Szentkereszty Béla szabadelvű jelölt és Ráth Endre függetlenségi állanak egymással szemközt.

Ujabb zászlósértés Horvátországban.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Daruvárott tegnap a déli vasut állomásáról ismeretlen tettesek le-tépték a nemzeti lobogót. Ez már itt a harmadik eset.

Az angol-bur béketárgyalások.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból táviratozzák, hogy az angol-bur béketárgyalások ismét megakadtak, mert az angolok nem akar-nak semmi jogot sem adni a buroknak. A bur kiküldöttek mindazáltal még Pretóriá-ban vannak.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1902. április 16.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	9.20	9.30	80	9.45	9.60
Pestvidéki új	76	9.15	9.25	80	9.40	9.50
Bánsági új	76	9.10	9.25	80	0.—	0.—
Bácskai új	76	9.15	9.35	80	0.—	0.—

R o z s	új	elsőrendű	kilós	
			70—72	7.20
		másodrendű	—	7.10
Á r p a		takarmány	60—62	6.10
		égetni való	62—64	5.75
Z a b		sörfőzésre való	64—66	0.—
T e n g e r i	ő	bánsági	39—41	7.15
		másnemű	—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, április 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban a forgalom ma lanyhább volt, de az árak a tegnapiakhoz képest nem változtak. Ügyleteket kötöttek: buzával 66.000 mm., rozsszal 1000 mm., zabbal 1000 mm. Déli zárlatkor jegyzettek:

Buza 1902. áprilisra 9.12—9.14
 „ 1902. októberre 7.93—7.94
 Rozs 1902. áprilisra 7.28—7.30
 Tengeri 1902. májusra 5.01—5.02
 Zab 1902. áprilisra 7.08—7.10

Szerkesztői üzenetek.

Kis-Ösz. Köszönjük a multkori értesítést. Kérünk máskor is híreket, kész kiadásait szivesen megtérítjük.

Talián leány. Azt kérdezi, hogyan lehet fel-venni az elejtett fonalat. Ha szép, akkor elég egy szempillantás. Ha nem szép, akkor mi sem ad-hatunk tanácsot. Tessék esetleg levéllel meg-próbálkozni.

Zs. Még e héten.

X. y. z. A tavasz folyamán, ha lesz hely, megkezdjük a beküldött hosszabb novella közlését.

Guber forrás

Leghathatósabb arzén-vas-viz
 vérszegénység, női betegségek, ideg- és bőrbetegségek ellen.
 Kapható valamennyi gyógyszerárban és gyógyszerkeres-
 kedésben (drogultáknál). (11-10.7)

Vonatok érkezése és indulása Nagybeeskerekre, illetve Nagybeeskerekéről. Érvényes 1901. október 1-től.

Érkezik:

A nagybeeskereki pályaudvarra:
Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 23 p.;
este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra
35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybeeskereki pályaudvarról:
Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunára: reggel 3 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.;
délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Károva—Nagykikindára: reggel 5 óra 58 p.

4297. sz. 1902.

327—3.2

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett nagykomlói körállatorvosi állás betöltésére pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1902. évi április hó 28-ig hozzám nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Ezen állás 800 korona évi fizetés és a szabályszerű díjakkal van összekötve.

Ezen állatorvosi körhöz tartozik Nagykomlós mint székhely, továbbá Szent-Hubert, Seultour, Károlyliget, Kis-Komlós, Kun-Szöllös, Vizesda, Grabác és Nákófalva községek.

A választás 1902. évi április hó 30-án délelőtt 10 órakor fog Nagy-Komlós községében megtartatni.

Zombolyán, 1902. évi április hó 12-én.

Föris József,
főszolgabíró.

Premier-kerékpár 1902.

Legrégibb és
legjobb
gyártmány.

Divatos, ele-
gáns
kiállítás.

Árjegyzék
ingyen.

Árjegyzék
ingyen.

Premier-Werke, Eger (Csehország).

214—35 12)

Keresek kisebb házat
három szobával,
kerttel évi bérbe.

Bővebbet a kiadóhivatalban 303—x.

NOVÁK J. C., NAGYBEESKEREK.

Legjobb kerékpárok.

Javitó műhely.

hagynók a „Pedalt“ és a legcsekélyebb visszalépéssel (Rücktritt) fékez.

(254—40.6)

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiacon és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek. „Waffenrad“, „Dürkopp“, „Norieum“ (lánc nélküli kitűnő minőség).

A legújabb találmány a szabadonfutó fogaskerék „Free Wheel“ (mit Rücktrittsbremse), igen czélszerű, mivel elfáradás esetén pihenőt enged anélkül, hogy el-

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybeeskereken.

1902.

(277—20.6)

Tavaszi és nyári idény. Valódi BRÜNNI SZÖVETEK!

Egy vég, 3.10 m. hossza, teljes férfi öltönyt (kabátot, nadrágot és mellényt) kiadó	jó jobb finom finomabb legfinomabb	valódi gyapju szövet csak	275, 370, 480 frt 6 és 690 frt 7-75 frt 8-65 frt 10 frt
--	--	------------------------------------	---

Egy szalonruhára való vég szövetet 10 frtéért, ugymint felöltő szöveteket, turista szöveteket, kamugarnokat stb. gyári áron szállít az általános ismert és jó hírű

Siegel-Imhof-féle posztógyári raktár Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintaszerinti szállítás biztosítottik.
Jelentékeny ama előny, melyet magánfelek fenti gyári raktárnak direkte feladott megrendeléseknél élvez.

Fogműterem!

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy fogműtermemet megnyitottam és a szakmamba vágó munkalataimmal naponta 8—12 óráig és 2—6 óráig állok rendelkezésére.

Erdélyi Mór,

fogtechnikus

Korona szálloda mellett.

202—50.6

Nyomdásztanulónak

jó házból való fiu felvetetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 237—x.70

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség és kereskedő uraknak b. tudomására hozni, hogy

ÜZLETEMET

a főtéren, a szerb egyház épületébe (a Korona-szálloda mellett) helyeztem át, hol is mindennemű papucok, úgy szegelt be-cokok, torna és hunyaci-pók nagy választékban kaphatók a legolcsóbb árak mellett.

Faci-pók bőr felsőrészszel vajgyarak, timárok stb. vízben dolgozó egyének részére.

Szolid és pontos munkáért kezeskedem. Magam és gyártmányaimat becses figyelmébe és pártfogásába ajánlván, maradtam tisztelettel

Könya Ferencz

papucskészítő mester
Nagybeeskereken.

(152—10.6)

2390. sz. 1902.

329—2.2

Pályázati hirdetmény.

Az évi 800 korona készpénzfizetést, 60 korona utiátalánnyal, 3 szoba és mellékhelyiségekből álló lakással javadalmazott Surján községi jegyzői állás választás útján betöltendő lévén, felhívottnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket folyó hó 28-ig ezen szolgabírói hivatalhoz benyújtsák.

Módos, 1902. évi április hó 11-én.

Steinbach Antal,
főszolgabíró.

2501. kig. sz. 1902.

328—2.2

Árlejtési hirdetmény.

Ozora község ház kibővítése és tatarozása a m. törvényhatóság 606/17267. kgy. 1901. számú határozatával elfogadott terv és költségvetés alapján engedélyeztetett.

A munkálatok teljesítésére az árlejtés czennel kiiratik, a szóbeli árlejtés 1902. évi április 29-én d. e. 10 órakor fog megtartatni, írásbeli ajánlatok 1902. évi április 28-án déli 12 óráig fogadhatnak el.

Az összes munkálatok 8908 korona 2 fillérrel vannak előirányozva; megjegyzetetik, hogy az ács, kőműves, asztalos, bádogos, szobafestő és aszfaltozó munkákra külön-külön is tehető ajánlat.

Ajánlattevők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bántépénzül letenni.

A részletes feltételek, terv és költségvetés Ozora község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt tekintendők be.

Ozoran, 1902. április 10-én.

A községelöljáróság.

של פסח

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az összes husvétii cikkek, ugymint: *cukor, kávé, szilva, bor, szilvórium, törköly-pálinka* stb. stb. kitűnő minőségben nálam kaphatók és kérem szükségletét nálam fedezni, előre is biztosítva a n. é. közönséget a legpontosabb és legolcsóbb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Klein Samu,
Nagybeeskerek.

(325—6.3)

Két szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségek ből álló

lakás azonnal kiadó.

Zápolya-utca 1-ső szám alatt.

(819—x.2)